

Æble/PæreNYT

Nr. 16 // 12. juli 2018

Ferieafvikling 2018

Hanne Lindhard: uge 28, 29.

Maya Bojesen: uge 29, 30.

Lene Baarts: uge 28, 29, 30.

INDHOLD

Solskold og bladsvindninger	1
Bladviklere/sene viklere	2
Syrehveps	3
Bladgødsning - Calcium.....	3
Pomoxon Extra mod frugtfald.....	4
Behandlingsfrister.....	4
Pesticidrester	5
Etiketter SKAL være på dansk.....	5
Jodopløsning - stivelsestest.....	5

Solskold og bladsvindninger

- Vedvarende tørke og varme stresser træer/frugter. Der er observeret solskoldning og svindninger af blade og frugter. Solskoldede frugter er værst i åbne træer, nederst i træet og på vestsiden af træerne. Her er vindstille og stærk eftermiddagssol.
- Frugter som kommer frem i lyset ved udtynding eller lysbeskæring, er særligt udsatte for at vil blive solskoldede.
- **Pas på med svovl og bladgødning (især calciumklorid)!**
- I skrivende stund er det ikke muligt at skaffe Caltrac, der ellers kan bruges til at give hvid belægning på frugt/blade.

Tidligere år har vi set, at Discovery kan udvikle indsunne partier på solsiden af frugten.

Svovl/bikarbonat kan forværre solskoldning og føre til forbrænding.

Brune blade i pærer kan være et symptom på fysiologisk stress. Træer, som i forvejen er stressede af tørke/varme vil kunne reagere med brune blade ved yderligere stresspåvirkning f.eks. **angreb af spindemider** eller hvis bladgødskning efterfølges af varmt vejr. Hvis der har været bladlopper tidligere på sæsonen, kan bladene være endnu mere følsomme for fysiologisk stress bladgødskning/varmt vejr.

Bladviklere/sene viklere

- Sene viklere er en fællesbetegnelse for flere viklerarter. Skadebilledet er gnav på overfladen af frugten sensommer/efterår. Ofte er de gemt hvor et blad ligger ind til frugten.
- Det er individuelt, hvad der findes af viklerarter og smittetryk i plantagerne. Det skal altid være situationen i egen plantage, som afgør middelvalg og det præcise tidspunkt for behandling.
- Husk at skifte feromonkapsler (åben ikke låget på kapslen til skarpspidset), når de har hængt 4-5 uger. Skift også limplader, hvis de har hængt længe og har fanget meget eller er støvet til.
- Steward er desværre hård ved ørentvist og andre nyttedyr, mens Turex er harmløst for nyttedyr. Effekten af Turex vil afhænge af arten. Der er 7 dages behandlingsfrist på Steward. Der er ingen behandlingsfrist på Turex.
- Bekæmpelse med Steward eller Turex skal ske ca 2-3 uger efter fangst afhængig af hvor høj temperaturen er i perioden efter sværmning/ægglægningen. Ved temperaturer godt over 20 grader forventes at der skal behandles efter ca. 2-2½ uge, i køligere vejr går der op til 3 uger efter fangst.
- I plantager hvor der er et højt smittetryk kan man ikke forvente at få ram på alle larver af alle arterne i 1 sprøjtning. Så her må man følge fældefangster og erfaring, og eventuelt gentage behandlingen. Blev der fanget meget i maj-juni kan det være tiden at behandle nu og så igen i begyndelsen af august. Brug dog ikke Steward mere end højst nødvendigt.

Sene viklere - trives i klaser hvor blade og frugter sidder sæt! Sørg for god dækning ved behandling.

- Jo mindre larverne er, jo bedre effekt af bekæmpelsesmidlet.
- Vær også obs på sene viklere i pærerne. Da det er tørt kan viklerne i år være tiltrukket af frugterne i pærerne.
- Gå gerne op i væskemængde til 300 l/ha for at opnå god dækning. Larverne skal spise af giften, så giften skal hen i nærheden af hvor larverne er.
- Husk at feromonforvirring Isomate CLR ikke virker på Rød Knopvikler og Grå Knopvikler. Så trods feromonforvirring skal der behandles mod disse to arter, hvis der er fangst over skadetærskel.

Syrehveps

- Syrehveps kan have mere end 1 generation om året. Den lægger æg på blandt andet hvidmelet gåsefod, vejpileurt og skræpper. Larverne forpupper sig i plantestængler. De larver, som går til overvintring sensommer/efterår kan bore sig ind i æbler. Skaden ses som et cirkelrundt hul i frugten. Kun sjældent finder man larven. Det er ofte de sene sorter bla. Bellida som angribes.
- Første forudsætning for at undgå angreb af syrehveps er at holde ukrudtet nede. Behandling med Steward mod sene viklere vil have sideeffekt på syrehveps.

Skade af syrehveps ses som et cirkelrundt hul i frugten. Man finder kun sjældent larven.

Bladgødskning - Calcium

NB! Det vedvarende tørre og varme vejr stresser træer/frugter. Gå derfor ned på doseringen af calciumklorid. Brug kun 5-6 kg/ha calciumklorid op til 22°C. Ved 22-27°C bruges max 3-4 kg/ha. Jo varmere, jo lavere dosering - eller udsæt helt behandling til det bliver køligere!

I første omgang kan man nøjes med at behandle de sorter hvor der er kortest tid til høst (Gråsten, Aroma). Afvent køligere/overskyet vejr eller gå ned på doseringen af calciumklorid i de sorter, som skal høstes sent.

- Følgende blanding giver både god tilførsel af calcium og tilfører også mikronæringsstoffer:
 - Calciumklorid 3-6 kg/ha + Aminosol 0,5 l/ha + Mantrac 0,25 l/ha + Zintrac 0,1 l/ha
- Gå altid ned til 3-4 kg/ha calciumklorid i Mutsu/Boskoop.
- Kalksalpeter/Calcinit 5-6 kg/ha kan bruges, hvis der også er behov for kvælstof (lyse blade/ svag vækst).
- Calcium udbringes med ca 10 dages interval.
- Aminosol må ikke bruges på dunet frugt i æbler pga fare for skrub. Men husk ellers at bruge Aminosol i denne blanding, da det er denne, der gør blandingen "blød" og let optagelig samt forhindrer svidningsskader, som tidligere sås ved brug af ren calciumklorid.

- Bland ikke calcium med produkter som indeholder sulfat eller fosfor, som f.eks. bittersalt, MAP m.m.
- De nævnte produkter/blandingen er blot et forslag. Hvis man har gode erfaringer med at bruge et bestemt produkt er der intet i vejen for at fortsætte med samme produkt.

Pomoxon Extra mod frugtfald

- 3-2 uger før forventet høst kan sorter med tendens til frugtfald (Gråsten, Aroma og Pigeon) behandles med Pomoxon Extra for at mindske frugtfaldet.
- Behandling kan ske frem til udviklingen af løsningsvæv er påbegyndt. Dette sker typisk omkring to uger før forventet høst. Efter dette tidspunkt vil en behandling være uden virkning.
Vær desuden opmærksom på, at behandlingsfristen på Pomoxon Extra til forebyggelse af tidligt frugtfald er 7 dage.
- Der anvendes 0,5-0,75 l/ha Pomoxon Extra pr. ha. Sørg for god dækning og forhold som giver langsom optørring.

Behandlingsfrister

- Husk behandlingsfristerne og pas på afdrift til sorter, der plukkes tidligere end det, der behandles.

4 uger	3 uger	2 uger	1 uge	3 dage
Dithane, Manfil	*Delan WG	Mospilan	Kumulus	Switch
Scala	Movento	Difcor	Signum	
Nissorun	Teppeki	Merpan (disp.)	Pirimor	
Glyphosat		Karate	Steward	
Candit		Milbeknock		

*Delan WG har 21 dages behandlingsfrist mens Delan Pro har 35 dages behandlingsfrist.

Husk datoerne

- Pomoxon Extra: Dispensationen er gældende i perioderne: 20. april - 8. juli 2018 og 1. august - 9. september 2018, hvorefter der er opbevarings- og anvendelsesforbud. Må i æbler og pærer til frugtudtynding ikke anvendes senere end 90 dage før høst. Må i æbler og pærer til forebyggelse af tidligt frugtfald ikke anvendes senere end 7 dage før høst.
- Merpan 80 WG: Dispensationen er gældende i perioderne 1. april - 28. juli 2018 og 15. august - 12. december 2018, hvorefter der er anvendelses- og opbevaringsforbud.

Pesticidrester

- For de fleste af de konventionelle midler går der groft regnet minimum 3 måneder fra behandling til en eventuel rest efter midlet er så lav at den ikke kan måles. Det vil sige at de fleste af de midler som bruges fra nu af, i teorien vil kunne føre til pesticidrester i frugten.
- Jo flere forskellige midler der behandles med, jo flere rester vil der i teorien kunne findes.
- Både Signum og Switch indeholder to aktivstoffer og kan hver især føre til to rester.
- De biologiske midler som Madex og Turex giver ikke rester i frugten.

Etiketter SKAL være på dansk

Enkelte har fået leveret produkter med engelsk etikette, men der SKAL være etikette på dansk! Så har man fået leveret produkt, hvor etiketten ikke er på dansk, skal man reagere og kontakte leverandøren.

Jodopløsning - stivelsestest

- Under modningen nedbrydes stivelsen i frugten til sukker. Hvor fremskreden modningen er, kan man få et indtryk af ved at udføre en stivelsestest. Æblet/pæren skæres over på tværs og snitfladen påføres jod-opløsning. Joden farver stivelseskornene i frugten sort.
- Jod-opløsningen som bruges til denne test kaldes også Lugols opløsning.
- Vær obs på at jod-opløsningen kan blive for gammel, og det kan give en knap så tydelig farvning. Så sørg for at den opløsning du bruger ikke er for gammel.
- Jodopløsning til stivelsestest kan bestilles hos GartneriRådgivningen. 100 ml. koster 81 kr. + moms + porto. Bestil direkte på: <http://www.gartnershop.dk/Stivelsestest>

Maya Bojesen
Tlf. 21 71 77 57
myb@seges.dk

Hanne Lindhard Pedersen
Tlf: 87 40 66 06 / Mobil: 23 82 63 47
hlp@seges.dk

Lene Baarts
Tlf: 40 45 99 98
lba@seges.dk